

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Tema: Utbildning

Gymnasieungdomars studieintresse läsåret 2011/12

Tema: Utbildning

**Gymnasieungdomars
studieintresse läsåret 2011/12**

THEME REPORT 2012:3

Theme: Education

The transition from upper secondary school to higher education 2011/12

Official Statistics of Sweden
Statistics Sweden
2012

Tidigare publicering Årlig 1992/93–2003/04 därefter publicerad vartannat år
Previous publication Annually between 1992/93–2003/04 and every other year thereafter

Producent SCB, avdelningen för befolkning och välfärd
Producer Statistics Sweden, Population and Welfare Department
SE-701 89 Örebro
+46 19 17 60 00

Förfrågningar Therese Karlsson, +46 19 17 66 21
Enquiries therese.karlsson@scb.se

Denna publikation är en del av Sveriges officiella statistik (SOS). Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet. Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB, *Tema: Utbildning; Gymnasieungdomars studieintresse läsåret 2011/12.*

This publication is a part of the official statistics of Sweden (SOS). It may be used freely and quoted. When quoting, please state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, *Theme: Education; The transition from upper secondary school to higher education 2011/12.*

Den särskilda SOS-logotypen får enligt lag inte användas vid vidarearbetningar av statistiken.

Use of the particular SOS logotype is prohibited when further processing the statistics

Omslag/Cover: Ateljén, SCB
Foto/Photo: Jan-Aage Haaland

URN:NBN:SE:SCB-2012-A40BR1203_pdf (pdf)

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se.
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Förord

I serien Temarapporter presenteras resultat från olika ämnesområden inom befolknings- och välfärdsstatistiken.

Den här temarapporten innehåller ett axplock av resultat från enkätundersökningen "Gymnasieungdomars studieintresse läsåret 2011/12", som genomfördes hösten 2011.

Rapporten belyser bland annat intresset för högskolestudier bland elever i gymnasieskolans avgångsklasser, populäraste universitet /högskolor och ämnesområden samt intresset för utlandsstudier.

Statistiska centralbyrån i april 2012

Stina Andersson

Mikael Schöllin

SCB tackar

Tack vare våra uppgiftslämnare – privatpersoner, företag, myndigheter och organisationer – kan SCB tillhandahålla tillförlitlig och aktuell statistik som tillgodoser samhällets informationsbehov.

Innehåll

Förord	3
Sex av tio planerar att läsa på universitet/högskolan inom tre år	7
Studieintresset störst i Stockholms län	9
Lund och Göteborg fortfarande i topp.....	10
Utbildningens kvalitet främsta anledning till val av skola.....	11
Kvinnor väljer samhällsvetenskap och män teknik	12
Program eller fristående kurser	13
Kvinnor mer intresserade av utlandsstudier än män	14
En av tre kan tänka sig att läsa på distans.....	15
De som inte vill studera på universitet eller högskola	16
Med facit i hand.....	17
Om undersökningen	18
Definitioner och förklaringar	18
Statistikens tillförlitlighet	19
Vill du veta mer om undersökningen?	19

Sex av tio planerar att läsa på universitet/högskolan inom tre år

57 procent av eleverna i gymnasieskolans årskurs 3 läsåret 2011/12 har planer att påbörja en högskoleutbildning inom de närmaste tre åren. Studieintresset har varit ungefär detsamma de senaste åtta åren. Det är en större andel kvinnor än män som planerar att börja läsa på högskolan, 65 procent respektive 49 procent. Även skillnaden i studieintresse mellan kvinnor och män har varit ungefär detsamma de senaste åtta åren.

Intresset för högre studier är störst bland eleverna som går på Naturvetenskapsprogrammet och International baccalaurate där nio av tio elever vill studera vidare på universitet eller högskola inom de närmaste tre åren. Detta följs av elever på Samhällsvetenskapligt och Tekniskt program där 77 procent vill studera vidare.

Lägst intresse av att studera vidare finns bland eleverna som går Byggprogrammet, Energiprogrammet och Fordonsprogrammet där ungefär en av tio avser att påbörja en högskoleutbildning inom de närmaste tre åren.

En fjärdedel av de som planerar att studera vidare anser att den främsta anledningen till vidare studier är att det framtida yrket de satsar på kräver en högskoleutbildning. En av fem tycker att den främsta anledningen är att utbildningen gör att man kan få ett intressant jobb.

Drygt tre av fyra kvinnor och män kan tänka sig att kombinera sina studier med arbete.

Tabell 1

Planer på att börja läsa på högskolan inom de närmaste tre åren. Elever i gymnasieskolans årskurs 3 läsåren 2003/2004–2011/12 efter program. Procent

	2003/04	2005/06	2007/08	2009/10	2011/12
Samtliga program	60	59	59	58	57
Kvinnor	69	71	67	65	65
Män	52	48	51	51	49
Barn- och fritidsprogrammet	57	57	51	65	55
Byggprogrammet	12	13	20	26	10
Elprogrammet	33	31	40	27	33
Energiprogrammet	.	.	.	13	12
Estetiska programmet	66	69	70	77	60
Fordonsprogrammet	15	10	13	15	12
Handels- och administrationsprogrammet	46	35	44	36	41
Hantverksprogrammet	32	32	39	26	26
Hotell- och restaurangprogrammet	23	25	25	17	22
Industriprogrammet	16	31	32	3	21
Livsmedelsprogrammet	.	.	.	0	28
Medieprogrammet	55	63	47	35	55
Naturbrukprogrammet	44	38	39	54	36
Naturvetenskapsprogrammet	87	89	89	91	91
Omvårdnadsprogrammet	46	62	75	65	64
Samhällsvetenskapligaprogrammet	76	76	73	78	77
Teknikprogrammet	69	69	72	77	77
International baccalaurate	100	99	93	100	89
Specialutformat program	54	67	62	70	46

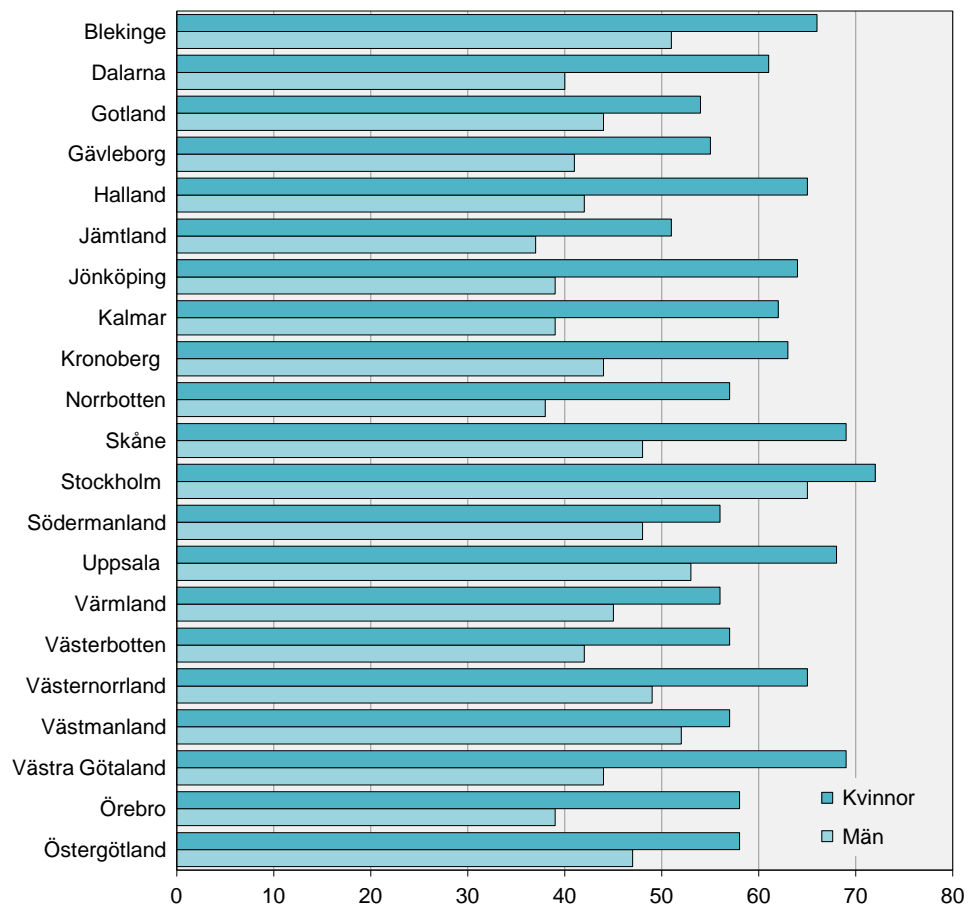
Studieintresset störst i Stockholms län

I Stockholms län är studieintresset störst både bland kvinnor och män. Här planerar 72 procent av kvinnorna och 65 procent av männen att studera vidare inom tre år.

I Jämtlands län är studieintresset lägst, här planerar ungefär hälften av kvinnorna och drygt en tredjedel av männen att studera vidare inom tre år.

I Västra Götaland och Jönköpings län är skillnaden i studieintresse mellan kvinnor och män som störst. I Västra Götalands län planerar knappt sju av tio kvinnor att läsa vidare medan motsvarande andel bland männen endast är drygt fyra av tio. I Jönköpings län planerar drygt sex av tio kvinnor och knappt fyra av tio män att studera vidare.

Diagram 1
Planer på att börja läsa på högskolan inom de närmaste tre åren. Elever i gymnasieskolans årskurs 3 läsåret 2011/12 efter län och kön. Procent

Lund och Göteborg fortfarande i topp

Lunds och Göteborgs universitet är de mest populära lärosätena för högre studier. Även de övriga stora universiteten Stockholm och Uppsala samt Kungliga tekniska högskolan (KTH) och Chalmers tekniska högskola är populära.

Bland kvinnor är Göteborgs, Lunds och Stockholms universitet populärast. Bland männen kommer Lund på första plats och därefter KTH och Chalmers.

Lunds universitet och KTH är populärast bland elever på Naturvetenskapliga programmet. Bland elever på teknikprogrammet är Chalmers och KTH populärast och bland elever på Samhällsvetenskapliga programmet ligger Lunds, Göteborgs och Stockholms universitet i topp.

Tre fjärdedelar av eleverna tycker att det är viktigare att komma in på en viss utbildning än att läsa vid ett visst lärosäte. Andelen är något högre bland kvinnor än män.

Tabell 2

De populäraste universiteten och högskolorna. Elever i gymnasieskolans årskurs 3 läsåren 2003/2004-2011/12. Procent

	Universitet/högskola									
	2003/04	2005/06		2007/08		2009/10		2011/12		
Lund	12	Göteborg	10	Lund	12	Lund	12	Lund	11	
Göteborg	11	Lund	10	Göteborg	11	Göteborg	8	Göteborg	9	
Uppsala	9	Uppsala	8	Uppsala	7	Uppsala	7	Stockholm	8	
Stockholm	7	Stockholm	6	Stockholm	6	Stockholm	6	Uppsala	7	
Chalmers	5	Chalmers	5	Chalmers	5	Chalmers	5	KTH	5	
Linköping	4	Umeå	4	KTH	5	Linköping	4	Chalmers	4	
Umeå	4	KTH	4	Umeå	4	KTH	4	Linköping	4	
KTH	4	Linköping	3	Linköping	3	Umeå	3	Handels	3	
Handels	2	Handels	3	Jönköping	2	Malmö	2	Umeå	3	
Konstfack	2	Malmö	2	Malmö	2	Jönköping	2	Malmö	2	

Utbildningens kvalitet främsta anledning till val av skola

En tro på att utbildningen är bra vid önskat lärosäte är den främsta anledningen till val av att vilja studera vid ett speciellt universitet eller högskola både för kvinnor och män. Andra faktorer som eleverna väger in i sitt val av lärosäte är att skolan har ett gott rykte och att den ligger nära bostaden.

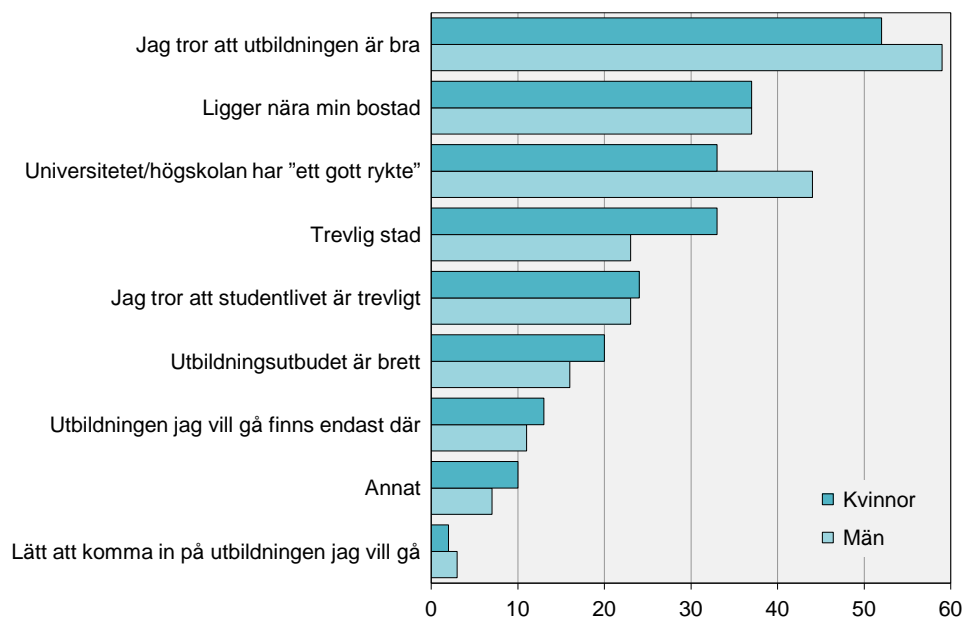
Att lärosätet finns nära bostaden är en viktig aspekt för eleverna och det syns också i deras val av universitet /högskola. De populäraste lärosätena för elever i Stockholms län är Stockholms universitet och KTH. Var tredje elev i Örebro län vill helst studera vid Örebro universitet och i Östergötland är Linköpings universitet populärast.

Att universitetet/högskolan ligger i en trevlig stad är mer av betydelse för kvinnor än för män. Att utbildningen har ett gott rykte betyder mer för männen än för kvinnorna.

I enkäten var det möjligt för eleverna att svara upp till tre svarsalternativ och därför summerar inte andelarna i diagrammet till 100 procent.

Diagram 2

Anledning till att vilja studera vid ett speciellt universitet eller högskola. Elever i gymnasieskolans årskurs 3 läsåret 2011/12. Fördelning på ämnesområde och kön. Procent

Kvinnor väljer samhällsvetenskap och män teknik

Samhällsvetenskapliga, vårdinriktade och konstnärliga utbildningar och är de populäraste utbildningsinriktningarna bland kvinnor som planerar att fortsätta studera efter gymnasiet. Bland männen är teknik, ekonomi, naturvetenskap och datateknik populärast.

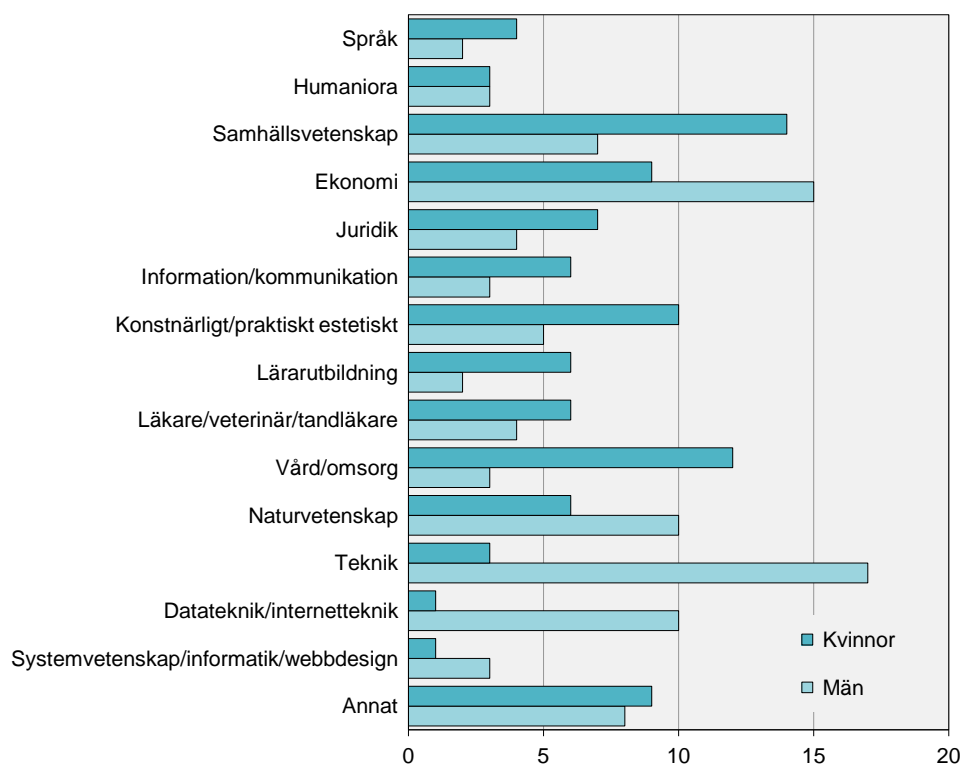
Teknik som är det populäraste ämnet bland männen är också det ämne där skillnaden mellan kvinnor och män är som störst. Ungefär 3 procent av kvinnorna och 17 procent av männen vill studera teknik i första hand.

Vårdinriktad utbildning är också ett ämnesområde där finns skillnad mellan kvinnor och män. 12 procent av kvinnorna har det som förstahandsval medan motsvarande andel bland männen är 3 procent.

Fyra av fem kvinnor och män är mycket eller ganska säkra på vilket ämnesområde de vill studera i första hand.

Diagram 3

Planer på studier i första hand. Elever i gymnasieskolans årskurs 3 läsåret 2011/12. Fördelning på ämnesområden och kön. Procent

Program eller fristående kurser

70 procent av eleverna i gymnasiets avgångsklasser vill gå ett program som leder till en examen och sju procent vill själva kombinera ihop kurser som leder till en examen. Andelen är ungefär lika stor bland kvinnor som bland män.

Det finns ingen större skillnad mellan de olika gymnasieprogrammen på frågan om hur eleverna vill lägga upp sina studier. Det är dock något vanligare att elever på Naturvetenskapsprogrammet vill gå ett program som leder till en examen.

En femtedel av eleverna vet inte om de vill gå ett program eller kombinera kurser själv.

Tabell 3
Upplägg av högskolestudier. Elever i gymnasieskolans årskurs 3 läsåret 2011/12. Fördelning på program och kön. Procent

		Ett program som leder till en examen	Fristående kurser som leder till en examen	Fristående kurser som inte leder till examen	Vet inte
Samtliga program	Totalt	70	7	1	21
	Kvinnor	70	7	1	21
	Män	69	6	1	21
Naturvetenskaps- programmet	Totalt	81	3	1	15
	Kvinnor	80	4	1	15
	Män	81	2	1	15
Samhällsvetenskaps- programmet	Totalt	68	8	1	21
	Kvinnor	71	8	0	19
	Män	63	6	2	26
Teknikprogrammet	Totalt	75	5	0	19
	Kvinnor	76	5	0	17
	Män	75	5	0	20
Övriga program	Totalt	64	8	2	24
	Kvinnor	64	8	2	25
	Män	64	9	2	22

Kvinnor mer intresserade av utlandsstudier än män

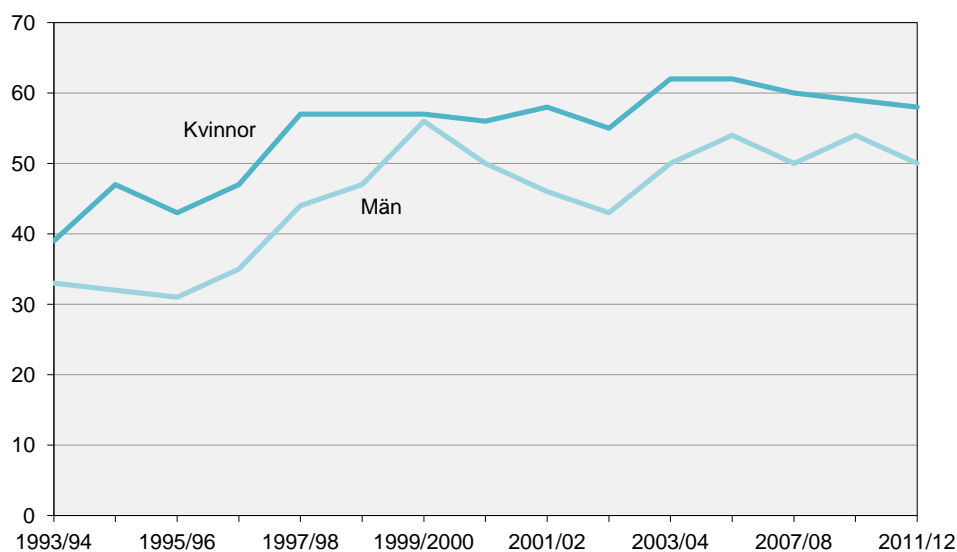
Nästan sex av tio kvinnor och fem av tio män är intresserade av att förlägga en del av utbildningen utomlands.

Störst intresse för utlandsstudier finns bland kvinnor i Stockholms län där ca 65 procent av de som ska studera vidare efter gymnasiet är intresserade av att studera utomlands. Intresset för utlandsstudier är också stort bland kvinnor i Västra Götalands och Dalarnas län. Bland männen finns det största intresset för utlandsstudier i Västra Götalands och Värmlands län. I Stockholms län är varannan man intresserad av att studera utomlands.

En fjärdedel av eleverna vet inte om de är intresserade av att studera utomlands.

Diagram 4

Intresse för att genomföra en del av studierna utomlands. Elever i gymnasieskolans årskurs 3 läsåren 1993/94 – 2011/12. Fördelning på avgångsår och kön. Procent

Observera att undersökningen numera genomförs vartannat år. Därför saknas siffror i diagrammet för vissa år i diagrammet ovan.

En av tre kan tänka sig att läsa på distans

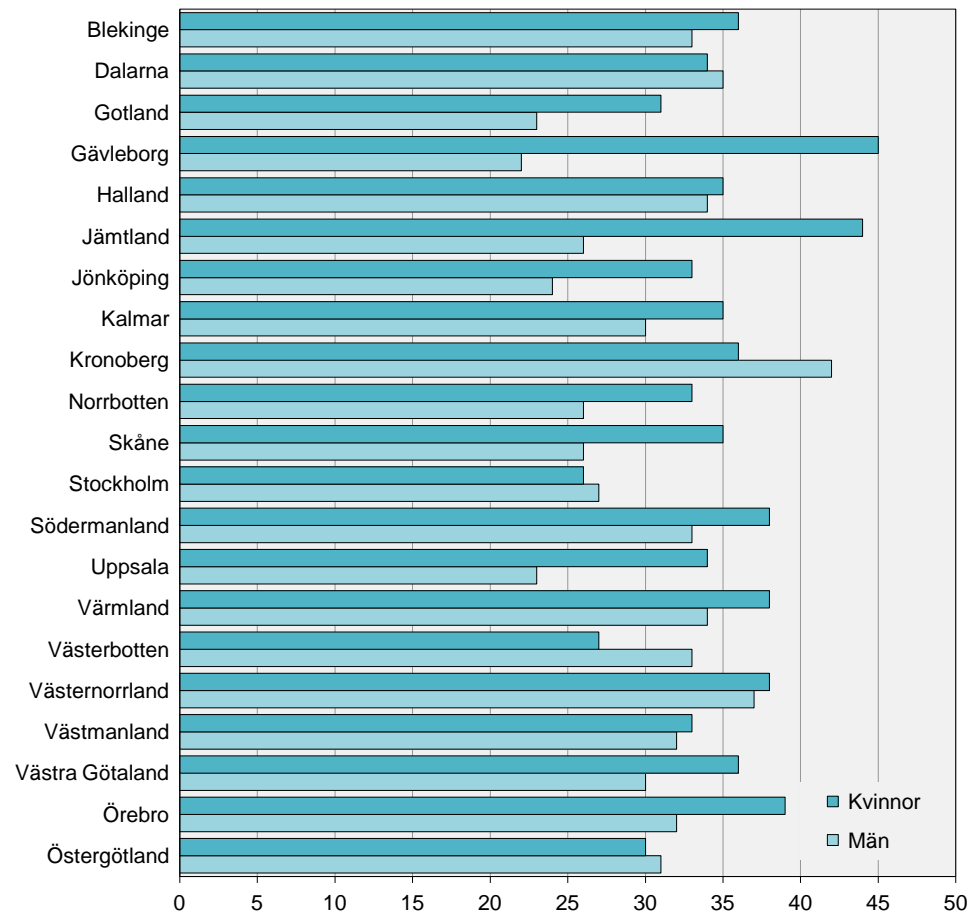
Knappt en tredjedel av eleverna som planerar att studera vidare kan tänka sig att läsa hela eller delar av utbildningen på distans. Det är ungefär lika många som läsåret 2009/10, men något mindre än läsåren 2007/08 och 2005/06 då fyra av tio elever kunde tänka sig att läsa på distans. Andelen elever som kan tänka sig att läsa på distans är ungefär lika stor bland kvinnor som bland män.

Kvinnor i Gävleborgs och Jämtlands län är de som i störst utsträckning kan tänka sig att studera på distans. Bland männen är andelen störst i Kronobergs län.

I Stockholms och Västerbottens län är andelen kvinnor som kan tänka sig att studera på distans som lägst. Bland männen är andelen lägst i Gävleborgs, Gotlands, Uppsala och Jönköpings län.

En fjärdedel av eleverna inte vet om de vill läsa hela eller delar av utbildningen på distans.

Diagram 5
Intresse för att läsa på högskolan på distans. Elever i gymnasieskolans årskurs 3 läsåret 2011/12. Fördelning på län och kön. Procent

De som inte vill studera på universitet eller högskola

De som inte har planer på läsa vidare inom tre år efter gymnasiet vill istället arbeta. I enkäten till gymnasieungdomarna var det möjligt att uppge flera anledningar till varför de inte vill läsa vidare. Cirka 66 procent av kvinnorna och 75 procent av männen svarade att de vill arbeta. Drygt hälften av eleverna svarade att de var skoltrötta.

27 procent av kvinnorna som inte vill läsa vidare inom tre år uppgav att de vill studera på universitet/högskola senare. Motsvarande andel bland männen är 12 procent.

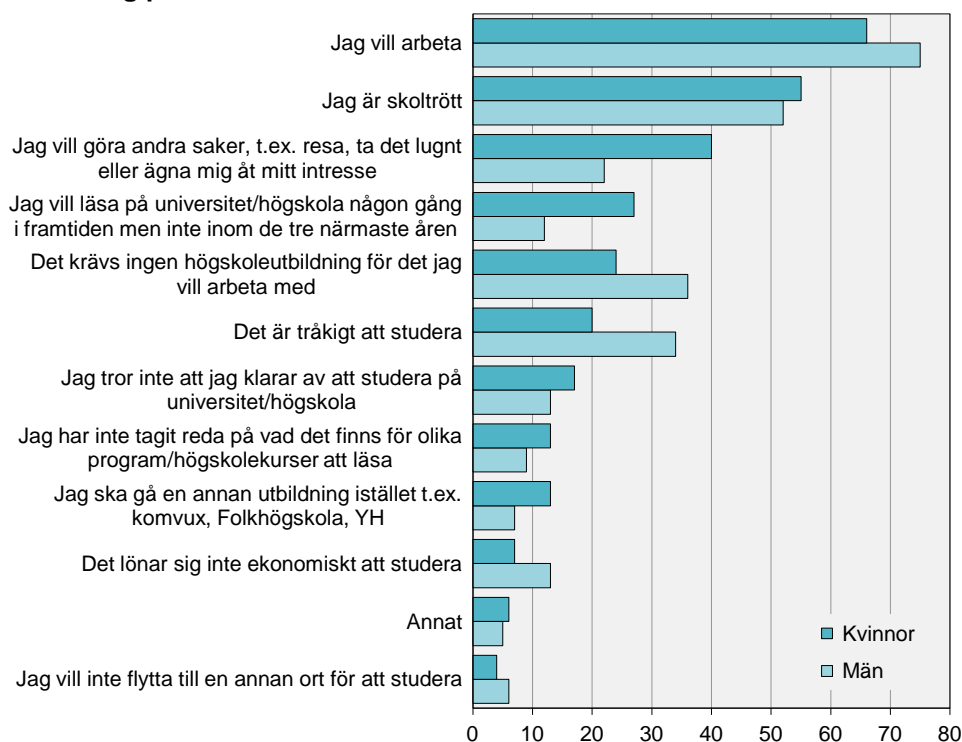
Ungefär 13 procent av kvinnorna och 7 procent av männen som inte vill studera på universitet eller högskola vill studera på annan utbildning istället t.ex. på komvux, folkhögskola eller kvalificerad yrkesutbildning.

En något större andel män än kvinnor anser att det inte lönar sig ekonomiskt att studera och vill därför inte studera vidare inom tre år. Andelen elever som svarat att de tycker att det är tråkigt att studera är också större bland männen än bland kvinnorna. Samtidigt är andelen skoltrötta kvinnor och män ungefär lika stora.

I enkäten var det möjligt för eleverna att svara flera svarsalternativ och därför summerar inte andelarna i diagrammet till 100 procent.

Diagram 6

Anledning till att inte studera vidare på universitet/högskola inom de tre närmaste åren. Elever i gymnasieskolans årskurs 3 läsåret 2011/12. Fördelning på kön. Procent

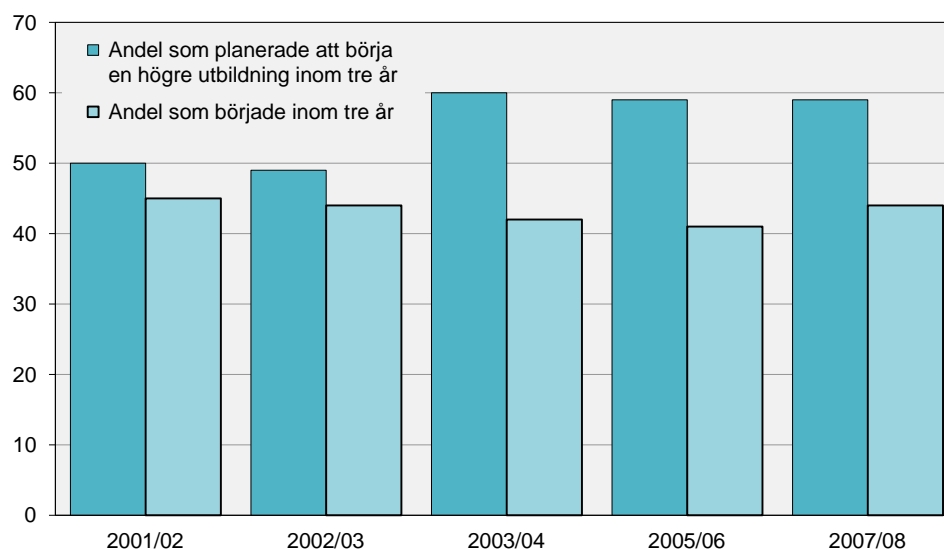
Med facit i hand

57 procent av eleverna i gymnasieskolans årskurs 3 läsåret 2011/12 har svarat att de har planer att påbörja en högre utbildning vid universitet eller högskola inom de närmaste tre åren. Studieintresset har varit ungefär detsamma de senaste åtta åren. Men börjar verkligen sex av tio elever studera vid universitet eller högskola inom tre år?

Undersökningen *Gymnasieungdomars studieintresse* har genomförts sedan läsåret 1992/93 och i omgången när eleverna i årskurs 3 läsåret 2003/04 besvarade enkäten angav 60 procent att de hade planer att påbörja en högre utbildning inom tre år efter studentexamen. Med facit i hand började 42 procent av dessa elever inom tre år. Bland eleverna som tog studenten 2006 började 41 procent vid universitet eller högskola inom tre år och 2008 började 44 procent.

Diagram 7

Andel elever som planerade att genomföra en högre utbildning inom tre år efter studentexamen och andel som faktiskt började. Läsåren 01/02-07-08. Procent

Observera att undersökningen numera genomförs vartannat år. Därför saknas siffror i diagrammet för vissa år i diagrammet ovan.

Om undersökningen

Statistiska centralbyrån (SCB) har genomfört enkätundersökningar om gymnasieungdomars studieintresse sedan läsåret 1992/93. Syftet med undersökningen är att belysa hur stort intresset är för att börja läsa på högskolan bland elever i gymnasieskolans avgångsklasser och hur det förändras över tiden. Fram till läsåret 2003/04 genomfördes undersökningen varje år. Därefter har den genomförts vartannat år. I denna rapport redovisas resultaten från den senaste undersökningen, som genomfördes under höstterminen 2011. I 2011 års undersökning ingick 21 977 elever och svarsfrekvensen var 56 procent. Statistiken samlades in under oktober 2011 – januari 2012 via post- och webbenkät. SCB har formulerat frågorna i undersökningen i samråd med statistikanvändarna. Undersökningens rampopulation utgjordes av de personer som gick årskurs 2 läsåret 2010/11. När statistiken framställdes efter att insamlingen var avslutad fanns Skolverkets elevregister över elever i årskurs 3 läsåret 2011/12 att tillgå och det utnyttjades för att korrigera för täckningsbristerna som fanns i och med att registret över elever i årskurs 2 användes som rampopulation. Att registret över elever i årskurs 2 användes som rampopulation beror på att registret över elever i årskurs 3 inte färdigställs innan urvalet i denna undersökning görs.

Definitioner och förklaringar

Gymnasieprogram grupperades i Naturvetenskapsprogrammet, Samhällsvetenskapsprogrammet, Teknikprogrammet samt övriga program.

I övriga program ingick

- Barn- och fritidsprogrammet
- Byggprogrammet
- Elprogrammet
- Energiprogrammet
- Estetiska programmet
- Fordonsprogrammet
- Handels- och administrationsprogrammet
- Hantverksprogrammet
- Hotell- och restaurangprogrammet
- Industriprogrammet
- International Baccalaureate
- Livsmedelsprogrammet
- Medieprogrammet
- Naturbruksprogrammet
- Omvårdnadsprogrammet.

Specialutformade program och fristående skolors gymnasieutbildningar kategoriseras efter anknytning till nationellt program.

Från **registret över totalbefolkningen** med aktualitet september 2011 hämtades personnummer, kön och hemkommun.

Indelningen av län gjordes med hjälp av registervariabeln hemkommun.

Statistikens tillförlitlighet

Bortfallet, 44 procent, kan ha snedvridande effekt på skattningarna på grund av olika svarsbeteende i olika grupper. För att minska bortfallets snedvridande effekt på skattningarna användes kalibreringsestimator som skattningsmetod. I korthet består tekniken i att utnyttja registervariabler (hjälpvariabler) till att kompensera underrepresenterade grupper.

Vill du veta mer om undersökningen?

Mer information om undersökningen, dess kvalitet och om den verkliga övergången från gymnasieskolan till högskolan finns på SCB:s webbplats: www.scb.se

The screenshot shows the SCB website homepage. At the top, there is a navigation bar with links for 'Startsida', 'Hitta statistik', 'Tjänster', 'Nyheter och press', 'Lämna uppgifter', and 'Om SCB'. Below this is a main banner with the SCB logo and the tagline 'Statistiska centralbyrån - din källa till kunskap'. The main content area is divided into several sections:

- Glest mellan tätorter i Sverige:** A headline with the number '88,1' and a sub-headline '88,1 procent av alla utländska ägare till fritidshus i Sverige kommer från antingen Danmark, Tyskland eller Norge.' Below this is a small chart showing the distribution of foreign owners.
- Statistikens roll:** A section discussing the role of statistics in government and research, mentioning that the Riksdag and government use statistics to make decisions.
- Något lägre inflationstakt:** A section reporting that the inflation rate in March 2012 was 1.5%, down from 1.9% in February 2012.
- Arbetslöshet 7,8 %:** A section reporting the unemployment rate for February 2012.
- Folk mängd 9 490 683:** A section reporting the population of Sweden as of February 29, 2012.
- Inflationstakt 1,5 %:** A section reporting the inflation rate for March 2012, compared to March 2011.
- Konsumentprisindex, KPI 314,80:** A section reporting the Consumer Price Index for March 2012, compared to March 2011.
- Nationalräkenskaper, BNP 1,1 %:** A section reporting the Gross Domestic Product for the fourth quarter of 2011, compared to the fourth quarter of 2010.

On the right side of the page, there are several widgets: 'Fler nyckeltal' (More key figures), 'Publiceringskalender' (Publication calendar), and 'Kurser & seminarier' (Courses and seminars).

All officiell statistik finns på: **www.scb.se**
Statistikservice: tfn 08-506 948 01

All official statistics can be found at: **www.scb.se**
Statistics Service, phone +46 8 506 948 01